

COMMENTARIUS
HECTORIS
RICHERII PATRIA
FORO IVLIENSIS,
ex Nobilibus à Portunaonis,
Jurisconsulti acutissi-
mi in Rubricam
Pandectarum,
DE
Verborum obligationibus.

LUGDUNI,
Apud Mathiam Bonhomme.

1553

CVM PRIVILEGIO

Coll. Soc. Iesv Salm. ex dono Regum.

15601

B. 11^a
Num 43. cap. 2.

Num. 7.

P

GRAVISSIMO SAN-
CTISSIMOQUE REGIO

SENATVI GRATIANOPO-

litano, Hector Richerius inter omnes

Jurisconsultos minimus, per-

petuam fœlici-

tatem D.

*Q*UAM graue, ac detestandum sit, apud honestos, & probos viros (clarissimi patres) ingratitude vitium: nemo sana metis ignorat. Unde cum ego mecū ipse pluries in mente voluerim, quā hilari vultu à vobis semper sim exceptus, quāq; propensum vestrum erga me studium semper fuerit, quantaque in me officia contuleritis: maiorem opinione omnium cepi dolorem, vel eo certè maximè quod nulla mihi spes sit iniecta, vel minimam officiorum partem unquam compensandi: magis verò contristabar, quod recordarer apud Cic. legisse nos agros fertiles imitari debere, ut beneficijs prouocati, multò plus afferamus, quā accepimus. Verū enim uero cum postea aliquantò diligentius considerassem, non solum ingratum existimari nō debere, imò excusatione dignum esse eum, qui si non possit tantas gratias referre, habeat tamen tantas, quantas animus capere possit, aliquantulum sum consulatus.

A ij

HECTORIS RICHERII
FOROIVLIENSIS IN RVBRI-
CAM DE VERBORVM OBLI-
GATIONIBVS, SVBTILIS
REPETITIO.

DEI OMNIPOTEN-
tis opt. max. præsidio fre-
tus, sine quo nihil rectè
instituitur. c. cùm Pau-
lus. j. q. j. solennem, ac fa-
mosum in Pandectis, de
verb. obli. g. titulum ag-
gredior. In quo quidem
materia subtilis, † utilis,
necessaria, & planè quo-

tidiana continetur: vti passim interpretes nostri attestan-
tur. Disceptandi tamen gratia, contrarium prima fronte,
dici posse videtur: nempe hanc materiam esse facilem,
inutilem, ac penitus superfluum, membranâque inutili-
ter replentem, & occupantem iuxta tex. in. c. si romano-
rum. §. item si ideo. xix. distin. videtur insuper titulus ipse
malè, ac perperam inscriptus, & minus congruo loco po-
situs: vt mox suo loco demonstrabitur.

Quòd autem sit facilis, † patet. nam quotiescunque
aliquis titulus est difficilis, in eo quoq; lex est aliqua, quæ

A

defectū, vt puta quia stipulator vel pmissor est surdus, vel mutus adeò vt loqui, vel audire nō possit. l. j. in prin. infra eo.

Aliquādo & secūdo est inutilis ob defectū causæ formalis vt cū interrogatio responsionem non præcessit, vel quia inter absentes, aut ex interuallo respōsum fuit. d. l. j. in prin. in §. j. & ij. cum sim. Tertio inutilis est stipulatio ob causæ materialis defectū: vt quia in ea aliquid turpē vel impossibile est deductam. l. generaliter, & l. seq. infra eo. & institu. de inutil. stip. in prin. Postremò deniq; inutilis est stipulatio, ob causæ finalis vitiū: vt puta quia pmitto tibi decē, vt homicidium ppetres. l. si plagij. infra eo. Sed quæret aliquis iunior, quæ nam est differētia inter hūc, & præcedētē, hoc est quartū, & tertiū modū? Respondeo in tertio, stipulatio per se, & (vt sic dicā) principaliter, turpitudinem cōtinet, nēpe adulterij, aut homicidij perperationē. d. l. generaliter. At in quarto modo, pmissio de dandis decē, vt homicidiū fiat, nō est omnino & de se turpis, quia promittere decē, licitū est, licet causā finalis, cuius gratia fit promissio, sit turpis. Hinc fit vt Cy. & quidā alij (quos Bart. & Ias. referūt in d. l. generaliter) sustinuerint, & affirmauerint, tertio illo modo, & vicio, stipulationē esse ipso iure nullā: cū tametsi quarto vicio laboret, valeat quidē ipso iure, at aduersus eā obstat, opponaturq; exceptio. Disputantur in hac rubr. ab interpretibus nostris nonnullæ etiam aliæ quæstiones, quas aut tāquam inutiles, aut tanquam impertinentes, & congruētioni loco tractandas, nunc consultò omitto. Soli Deo honos, & gloria. 1553. Calendis octobris.

